

Lilla Livet

Informationstidning för personal inom barnhälsovård

Nummer 4 - april 2025

BARNHÄLSOVÅRDEN VÄRMLAND

Ansvarig utgivare: Helena Löfwenhamn & Cristina Gillå, Redaktör: Gunilla Svedlund

Innehåll

Hälsoboken i ny upplaga	s 03
Kvarvarande gulsot på BVC	s 04
Hepatit B vaccination efter födsel	s 04
Inskrivning hembesök nyfödd	s 04
Mjölkbanken	s 05
Sunda Solvanor	s 05
Vaccination mot tuberkulos blir särskilt vaccinationsprogram 1 maj	s 06
Vaccinationsvecka 2025	s 06
Barnsäkerhet - Konsumentverket	s 07
FN:s konvention om barnets rättigheter	s 07
Jämlik barnhälsa	s 08
Bebispodden	s 08
BVC-podden	s 08
Rikshandboken	s 08
Länkadress till vår sida på intranätet	s 08
Aktuellt om amning	s 09
Fortbildning/Utbildning	s 10

Lilla Livet är utgiven av Centrala Barnhälsovården i Värmland

Helena Löfwenhamn, barnhälsovårdsöverläkare, 010-831 59 39
helena.lofwenhamn@regionvarmland.se

Lisa Lindqvist, verksamhetsutvecklare 010-831 66 76
lisa.lindqvist@regionvarmland.se

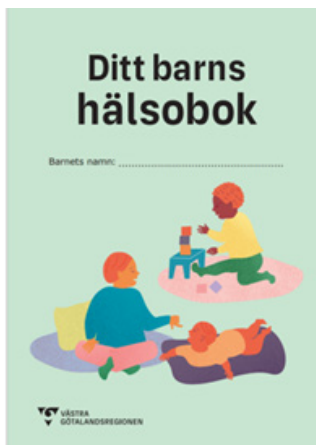
Gunilla Svedlund, assistent 010-831 67 06
gunilla.svedlund@regionvarmland.se

Besöksadress:
Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

e-post: barnhalsovardsenheten@regionvarmland.se

Hälsoboken i ny upplaga

Den gröna boken ersätter den blå boken!

Barnets hälsobok köper vi från Västra Götalandsregionen och den har nu helt omgjord. Den blå boken var svår att hålla uppdaterad över tid och den nya versionen är anpassad till dagens informationssamhälle. På sikt så kanske vi även byter ut den gröna eller utvecklar en egen.

Den nya hälsoboken innehåller ett flertal QR-koder till 1177 med information kopplat till innehållet i boken. Du som BHV-sjuksköterska behöver bekanta dig med länkarna så du har kännedom om vad vi hänvisar till. Eftersom boken är utarbetad av Västra Götalandsregionen så är den regionen förvald när QR-koden skannas. Du ändrar enkelt till Region Värmland högst upp på 1177-sidan.

Arbeta med "Ditt barns hälsobok" på hälsobesöken!

- Presentera boken för föräldrarna genom att berätta om barnhälsovårdens arbete och visa barnhälsovårdsprogrammet i boken för familjen
- Visa/guida föräldrarna hur de kan finna information på 1177 genom att skanna QR-koderna. Låt föräldern använda sin egen mobil och skanna i boken.
- Visa hur de ändrar till Region Värmland.
- Boken används till att notera kommande tider för hälsobesök, barnets tillväxt och givna vaccinationer
- Gå igenom checklistorna om barnsäkerhet när barnet är i aktuell ålder
- Informera föräldrarna om att boken bör tas med vid varje besök

Översättningar

Den nya Hälsoboken finns i dagsläget inte översatt på andra språk. Har ni kvar den blå Hälsoboken på andra språk kan ni använda dessa. Vi har några på lager (engelska, arabiska, somaliska) så ni kan kontakta Gunilla vid behov.

På 1177 finns en del sidor översatta, men inte allt. Via QR-koderna kommer man inte till översättningarna. Via den här länken kommer ni till översatt material på 1177:

[Barnvårdscentralen, BVC – andra språk - 1177](#)

/Lisa

Kvarvarande gulsot på BVC

Barn-och ungdomsmedicin har förtydligat i sin rutin hur prolongerad (kvarvarande) ikterus skall handläggas. [VÅR-10359-v.7.0 Hyperbilirubinemi](#)

Kvarvarande ikterus hos barn äldre än två veckor behöver utredas. Senast vid tre veckors ålder är det viktigt att initiera provtagning och bedömning för att utesluta bakomliggande sjukdom. BVC skall kontakta primärjournen på neonatalavdelning via växeln. Denne ombesörjer att barnet kommer till avdelning 11 för en akut provtagning och undersökning, helst samma dag. Remiss från BVC skickas till Akutmottagningens barnsektion,CSK.
[RUT 29095 Prolongerad neonatal ikterus](#)

/Helena

Hepatit B vaccination efter födsel

För barn som kan ha smittats av modern i samband med förlossning med hepatit B eller hepatit C har BUM ansvaret för uppföljande provtagning.

Om det föreligger en hög risk för smitta skall barnet ha 5 doser hepatit B vaccin. Första dosen ges i direkt anslutning till förlossningen.

Utskrivande barnläkare, som ansvarar för uppföljning och information till föräldrarna, ordinerar i läkemedelslistan som "Ej tidssatta" andra dosen vaccin som ska ges på BVC vid 4 veckors ålder. Detta eftersom denna andra dos är utöver BHV-sjuksköterskans generella ordinationsrätt i barnvaccinationsprogrammet. Barnläkaren skickar messenger till BVC funktionsbrevlåda för kännedom att ordination för vaccination vid 4 veckors ålder finns upprättad. På BVC sker dokumentation i Cosmic och Mitt vaccin, samt i barnets hälsobok.

[VÅR-10689-v.3.0 Smittsamma sjukdomar vid graviditet, förlossning och tiden efter](#)

/Helena

Inskrivning hembesök nyfödd

Med anledning av att Vida uppdaterat sina dokumentmallar har checklistan för hembesöket hos nyfödd uppdaterats. Det är nu två sidor och rekommendationen är att skriva ut dokument med text på både fram och baksida.

Innehållet i checklistan är i stort sett det samma, några små justeringar är gjorda men inget nytt är tillagt.

[CHE-21864 Inskrivning hembesök nyfödd](#)

/Lisa

Mjölkbanken

Vi behöver fler bröstmjölksdonatorer!

Det börjar minska på vårt lager i frysen till de sjuka och för tidigt födda barnen i Värmland!

Vi har ingen övre gräns på hur länge man kan donera sin mjölk.

Sprid gärna budskapet på alla BVC och be de mammor som är intresserade och har ett överskott att ta kontakt med vår mjölkbank, Tack!

/Ann Bredberg Johansson

Avd 11 Neonatalvård

Sunda Solvanor

Våren är på god väg och därmed förhoppningsvis även soligt väder. Vi vet att barns tunna hud är känsligare för solens UV-strålning än vad vuxnas hud är. Att bränna sig i solen som barn ökar risken för hudcancer senare i livet. Även totalt antal timmar man har varit i solen under hela livet påverkar risken att få hudcancer.

Sunda solvanor innebär att njuta av solen klokt och försiktigt och att inte överexponera sig. De främsta tipsen är: Vistas i skuggan, främst klockan 11-15, då solen är som starkast. Använd kläder, hatt och solglasögon som skydd. Solskyddsmedel är ett komplement till kläder.

Barn under 1 år bör inte alls vistas i solljus men vi får frågor från föräldrar och så här står det i Rikshandboken;

De yngsta barnen har nästan inget skydd alls mot UV-strålar och bör undvika att vistas i direkt sol. Bästa skyddet för de yngsta barnen:

- Skugga: Det är viktigt att se till att det inte blir för varmt i vagnen. Ofta är det bättre att låta barnet ligga på en filt på marken, i skuggan av ett träd eller ett parasoll. Solens strålar reflekteras överallt och även i skuggan kan barnet utsättas för upp till 50 procent av den direkt infallande UV-strålningen.
- Kläder: Barnet skyddas genom att bära kläder; långärmat, långa byxor och solhatt. Klädernas solskyddande effekt påverkas av hur tätt vävt tyget är. De flesta kläder har en solskyddsfaktor mellan 20 och 30.
- Solskyddsmedel: De yngsta barnens hud behöver i första hand skyddas från solen med skugga och kläder. När detta inte är möjligt kan oskyddad hud på mindre delar av kroppen så som ansikte och händerna smörjas in med solskyddsmedel. Om solskyddsmedel används ska de vara särskilt anpassade för barn med partikulära filter och med solskyddsfaktor mellan 30 och 50.

[Barn och sol - Rikshandboken i barnhälsovård](#)

Tipsa gärna föräldrarna om att läsa mer i boken *Leva med barn* sid. 172 och på 1177.se

[Så skyddar du dig mot solen - 1177](#)

Vill du som personal lära dig mer så finns: [Så påverkar solen hälsan på Utbildningsplattformen](#)

Här finner ni informationsbladet att lämna till föräldrar (finns inte på andra språk)

[Informationsmaterial om solvanor - Region Värmland](#)

/Lisa

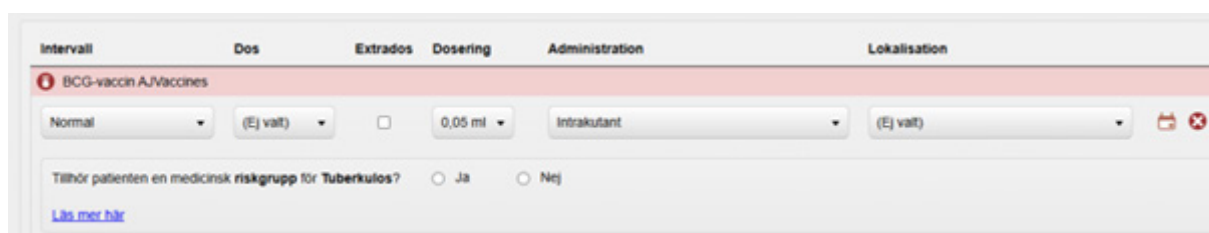
Vaccination mot tuberkulos blir särskilt vaccinationsprogram 1 maj

Vaccination mot tuberkulos ska omfattas av det särskilda vaccinationsprogrammet för personer som ingår i riskgrupper, enligt regeringsbeslut om ändring av smittskyddsförordningen (2004:255).

Detta arbetssätt är redan implementerat och väl inarbetat i vår verksamhet. Skillnaden när ett särskilt vaccinationsprogram införs blir huvudsakligen, att vaccinationerna kommer att registreras i det nationella vaccinationsregistret och att statliga medel, i form av en ökning av det generella statsbidraget, tillförs regionen.

Fr.om 1 maj 2025 kommer fråga om riskgrupp att visas på produkten 'BCG-vaccin A/Vaccines' i *MittVaccin Journal* på personer upp till 6 år enligt FHMs nya bestämmelse.

Frågan besvaras på BVC med **Ja**.

The screenshot shows a form for 'BCG-vaccin A/Vaccines'. It has tabs for 'Intervall', 'Dos', 'Extrados', 'Dosering', 'Administration', and 'Lokalisation'. The 'Administration' tab is active. The form contains the following fields: 'Normal' (dropdown), '(Ej valt)' (dropdown), a checkbox, '0,05 ml' (dropdown), 'Intrakutant' (dropdown), and '(Ej valt)' (dropdown). Below these fields is a question: 'Tillhör patienten en medicinsk riskgrupp för Tuberkulos?' with radio buttons for 'Ja' and 'Nej'. At the bottom left, there is a link 'Läs mer här'.

/Helena

Vaccinationsvecka 2025

Den internationella vaccinationsveckan äger rum den 24–30 april. I år lyfter WHO hur människor i alla åldrar skyddas mot sjukdomar genom vaccination.

I samband med internationella vaccinationsveckan, World Immunization Week, uppmärksammar Folkhälsomyndigheten nyttan av vacciner och hur barnvaccinationsprogrammen bidrar till att skydda befolkningen.

Vacciner är en av mänsklighetens allra största framgångar. Enligt WHO har minst 154 miljoner liv räddats de senaste femtio åren – mer än tre miljoner per år. Under denna period har vaccination bland annat bidragit till en 40-procentig minskning av spädbarnsdödligheten globalt.

– Vaccinationer är näst efter rent vatten det som gjort mest för folkhälsan i världen. Genom vaccinationerna skyddar vi inte bara oss själva, utan även de mest sårbara i samhället och räddar liv, säger Tina Crafoord, enhetschef Folkhälsomyndigheten.

[Vaccinationsveckan: Vaccination skyddar liv och hälsa – Folkhälsomyndigheten](#)

/Helena

Barnsäkerhet – Konsumentverket

Nu har affischer från Konsumentverket kommit till era mottagningar. Sätt upp dem i väntrummen. Affischen uppmanar föräldrar att anmäla skador och farliga produkter till myndigheter, som ett led i deras arbete för säkra varor och tjänster med fokus på just barnprodukter. På affischen finns en QR-kod som leder till Konsumentverkets hemsida, "Kroppsskada eller risk för kroppsskada". Här finns även information om andra myndigheter som kan vara aktuella att anmäla skadan till.

På konsumentverkets hemsida finner ni en film Säkra barn, med syfte att inspirera nyblivna föräldrar att göra sitt hem så säkert som möjligt, för att minska risken för olyckor. Filmen kan visas när ni har föräldragrupper eller enskilt.

[Säkra barn - En kortfilm om säkerhet i hemmet](#) (svenska)

[Säkra barn - arabiska på Youtube](#)

[Ilmo ammaan ah \(Säkra barn - somaliska på Youtube\)](#)

När filmen visas kan man hänvisa till broschyren Säkra barn. I broschyren tipsas föräldrar och andra med små barn om hur de kan göra hemmet och omgivningen säkrare.

Bakom informationen i broschyren står, förutom Konsumentverket, även Boverket, Elsäkerhetsverket, Kemikalieinspektionen, Livsmedelsverket, Läkemedelsverket, Giftinformationscentralen, Transportstyrelsen och 1177.

Säkra barn finns på flera språk. Den är översatt till engelska, arabiska och somaliska. Det går också att beställa fler broschyrer kostnadsfritt på [Säkra Barn | Publikationer - Konsumentverket](#)

Ni har tidigare fått ett exemplar av Säkra barn till väntrummet med en QR-kod på baksidan som går till Konsumentverkets hemsida kring barnsäkerhet.

/Lisa

FN:s konvention om barnets rättigheter

Artikel 28

Handlar om barnets rätt att gå i skolan.

Alla barn ska gå i grundskolan.

Det ska vara gratis.

Länderna ska se till att fler barn får gå i gymnasiet och annan högre utbildning.

Rika länder ska hjälpa fattiga länder.

Jämlik barnhälsa

En podd om barns olika förutsättningar och livsvillkor. Bakom arbetet med podden står Jämlik barnhälsa, en samverkansgrupp bestående av representanter från kommunerna Filipstad, Storfors och Säffle, Friskvården i Värmland samt Region Värmland.

Marika Andersson som är folkhälsostrateg på Region Värmland leder dig genom avsnitten.

I första avsnittet lyfts problematiken kring övervikt och obesitas

[Jämlik barnhälsa | a podcast by Region Värmland \(podbean.com\)](#)

/Lisa

Bebispodden

<https://sverigesradio.se/barnradion>

/Lisa

BVC-podden från barnhälsovården Region Stockholm

[BVC podden 151: NPF-familjer: Så får dom stöd och hjälp](#)

[BVC podden 152: Barn och känsloreglering "Det är lätt att hjälpa dom för mycket"](#)

[BVC podden 153: Intensivt föräldraskap: Varför får det mamma att må sämre?](#)

[BVC podden 154: Barn och mat: Hur skapas goda vanor?](#)

[BVC podden 155: Föräldraskap: 250 år av att lägga sig i](#)

/Helena

Rikshandboken

- Nyhetsbrev Prenumerera på senaste nytt från Rikshandboken direkt i din inbox:

<https://www.rikshandboken-bhv.se/rhb/om-rikshandboken/nyhetsbrev/>

/Gunilla

Länkadress till vår sida på intranätet

Under rubriken "Barnhälsovård/BVC" finns våra lokala anvisningar

<https://intranat.regionvarmland.se>

Information från dietisten finns under "Kost och fysisk aktivitet".

Lägg gärna den här sidan som favorit så går den lätt att hitta.

/Gunilla

Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

Familjecentralen i Säffle har startat upp ett projekt med amningsmottagning. De erbjuder amningskurser till blivande och nyblivna föräldrar, både digitalt och på plats i Säffle.

Erbjudandet gäller hela Värmland och är kostnadsfritt.

Deltagarna kan anmäla sig till sin barnmorska eller BHV-sjuksköterska som i sin tur får mejla eller skriva Messenger i Cosmic till Marie Danielsson eller Benita von Essen.

Följande datum för amningskurser är planerade:

Digitalt via teams

8 maj kl 13.00-17.00

Anmälan till benita.i.vonessen@regionvarmland.se (barnmorska)
eller marie.danielsson@regionvarmland.se (BHV-sjuksköterska)

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk](#)

Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt

Rutin samt flödesschema för nedtrappning/uttrappning av ersättning finns framtagen.

[RUT-24932-v.1.0 Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt](#)

Bröstkomplikationer i samband med amning

Vi använder Stockholms läns vårdprogram.

Den finns för nedladdning via länk

[Bröstkomplikationer i samband med amning \(kunskapsstodforvardgivare.se\)](https://kunskapsstodforvardgivare.se)

Fortbildning/Utbildning

För dig som är verksam inom barnhälsovården oavsett yrkesgrupp och tidigare erfarenheter.
Introduktion till dig som nyställd eller när du behöver fylla på kunskapsförrådet.

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av Centrala Barnhälsovården och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och kunna utföra ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Region Värmland erbjuder:

* Startutbildning Cosmic

regionvarmland.grade.se/

[Anmälan och information på regionvarmland.se](https://regionvarmland.se)

* Amning, stöd i amningsstarten

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

* Motiverande samtal

I nuläget är det inga inplanerade MI-utbildningar, då de inte anses som verksamhetskritiska och utifrån regionens ekonomiska läge inte erbjuds nu. Vi hoppas att utbildningen kommer att starta igen till hösten eller i början av 2026.

Kommande utbildningar: